

یادداشت مدیر مسئول

محمد حسن عصاره

ریس مؤسسه تحقیقات
ثبت و گواهی بذر و نهال

تحريم اقتصادی ابزار شناخته شده‌ای است که با هدف اعمال فشار اقتصادی بر کشورهای هدف تحریم و ایجاد مکانیسمی برای همسوساختن کشورهای هدف با خواسته‌های کشورهای اعمال کننده، اجرا می‌شوند. کشاورزی به عنوان اولین بخش اقتصاد و عرضه کننده عوامل اساسی زندگی بشر و محركه توسعه اقتصادی کشور است که در توسعه همه جانبه کشورها نقش مهمی را ایفا می‌کند. اما اعمال تحریم‌های بین‌المللی همان‌طور که بر بخش‌های مختلف اقتصاد ما تأثیراتی داشته، در این حوزه نیز اثرگذار بوده است. بذر و نهال به عنوان مهم‌ترین نهاده تولید بخش کشاورزی که امنیت غذایی کشور به آن وابسته است نیز تحت تأثیر این تحریم‌ها قرار می‌گیرد و در این میان لزوم برنامه‌ریزی برای استفاده از فرصت‌های پیش‌رو بسیار مهم و ضروری است. با توجه به سخنان رهبر معظم انقلاب که حمایت از تولید ملی در عرصه صنعت و کشاورزی را از ارکان اقتصاد مقاومتی دانستند، به نظر می‌رسد که کشاورزی توانایی زیادی برای تبدیل شدن به موتور محركه اقتصاد در چارچوب اقتصاد مقاومتی و جایگزینی نفت را دارد.

جانمایه هرگونه تلاش و حرکت در راستای خنثی‌سازی اثرات سوء تحریم بر اوضاع اقتصادی کشور، دانش محوری و پیشتازی اقتصاد دانش‌بنیان، اقتصاد مولد و تولید ملی، اصلاح الگو و سبک‌زنی و مدیریت مصرف، مدیریت منابع ارزی، استفاده حداکثری و تکیه بر ظرفیت‌های علمی، انسانی، طبیعی، مالی، جغرافیایی و اقلیمی داخلی است که می‌تواند اقتصاد ایران را در برابر تهدیدها مقاوم کرده و شاهد تحولاتی شگرف در زمینه‌های کارآفرینی، مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی، توانمندسازی نیروی کار، رقابت پذیری اقتصاد، اشتغال و بهره‌وری باشیم. در این چالش بایستی ابتدا عوامل خارجی تأثیرگذار بر وضعیت کشور خود را به عنوان فرصت‌ها و تهدیدها و نیز عوامل داخلی تأثیرگذار را به عنوان قوت‌ها و ضعف‌ها مطالعه و شناسایی کنیم؛ سپس، از قوت‌های داخلی و فرصت‌های خارجی به درستی استفاده کنیم؛ و سرانجام، ضعف‌های داخلی را از بین ببریم و البته زمینه تأثیرگذاری تهدیدهای خارجی را نیز کاهش دهیم. لذا با توجه به مشکلات موجود و اهمیت صنعت بذر پیشنهاد می‌شود که از توان تحقیقاتی و پژوهشی و دانش‌بنیان کشور جهت افزایش خوداتکایی در تولید ارقام داخلی حمایت بیشتری گردد و با افزایش سرمایه‌گذاری در این بخش با حمایت دولت و کارآمد کردن سیاست‌های حمایتی و نظارتی از این بخش، مشوق‌های سرمایه‌گذاری بیشتری در اختیار بهنژادگران و تولیدکنندگان بذر و نهال قرار گیرد و نیز، تسهیلات و اعتبارات خرد و کلان کم بهره متناسب با فعالیت‌ها تأمین شود و نظارت بر حسن انجام استفاده از وام‌ها بر اساس اقتصاد مقاومتی و سند چشم‌انداز صورت پذیرد. حتی می‌توان از منظری گسترش‌دهنده‌تر، بازارهای هدفی برای بذر و نهال رمز بهره‌مندی از فرصت‌ها در تقویت کننده و تضعیف کننده صادرات به این بازارها را مورد شناسایی قرار داد تا کشور بتواند از این طریق به بازارهای جهانی نفوذ کرده و به ارزآوری و ایجاد ارزش افزوده برسد.

سخن پایانی اینکه دستیابی به امنیت غذایی مستلزم برخورداری از کشاورزی پایدار است و لازمه آن افزایش ضریب خودکفایی در تمامی محصولات استراتژیک کشاورزی و مواد اولیه مورد نیاز تمام زیربخش‌های آن است. در این میان، توسعه صنعت بذر و نهال رمز بهره‌مندی از فرصت‌ها در مقابل تحریم‌هایی است که تعمدآ در صدد فرصت‌سوزی در کشور ما هستند و بی‌تردید، پایداری امنیت غذایی ایرانی به دست ایرانی رهیافت کلیدی مؤققیت ما در امروز پیچیده‌تر از دیروز و فردای پیچیده‌تر از امروز است.